

JUNIJSKA GOSPODARSKA ANKETA med slovenskimi podjetji

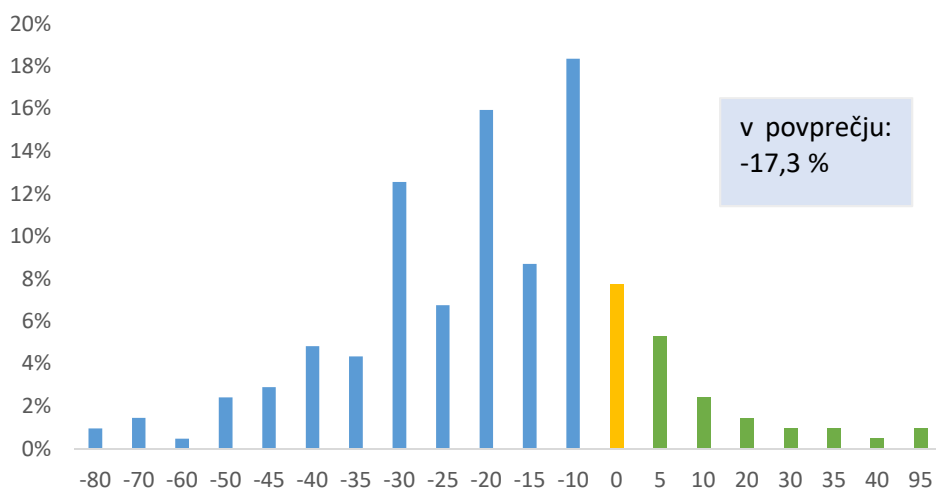
Junjska anketa gospodarstva, ki zajema tako vprašanja vezana na covid-1 kot na posojila, je potekala med 20. majem in 15. junijem 2020. Na anketo je odgovorilo 272 podjetij. 44 % podjetij je bilo mikro in majhnih in ostali velika in srednja podjetja. Slaba polovica jih je prihajala iz predelovalnih dejavnosti, ostali pa iz storitvenih dejavnosti.

POSLOVNI REZULTATI V 2020

Podjetja bodo v povprečju v 2020 beležila za 17 % nižje prihodke kot v letu 2019

80 odstotkov anketiranih podjetij v poslovnem letu 2020 pričakuje zmanjšanje prihodkov v primerjavi z letom 2019. Le 13 % jih letos pričakuje povečanje prihodkov, 8 % pa enak prihodek kot v letu 2019. Med podjetji, ki pričakujejo padec prihodka v 2020, je 18 % takih, kjer se bo prihodek zmanjšal za 10 %, 16 % podjetij meni, da se jim bo zmanjšal za 20 %, 13 % podjetij pa, da se jim bo zmanjšal za 30 %. V 2020 5 % podjetij pričakuje 50 in več odstotni padec prodaje v primerjavi z letom 2019.

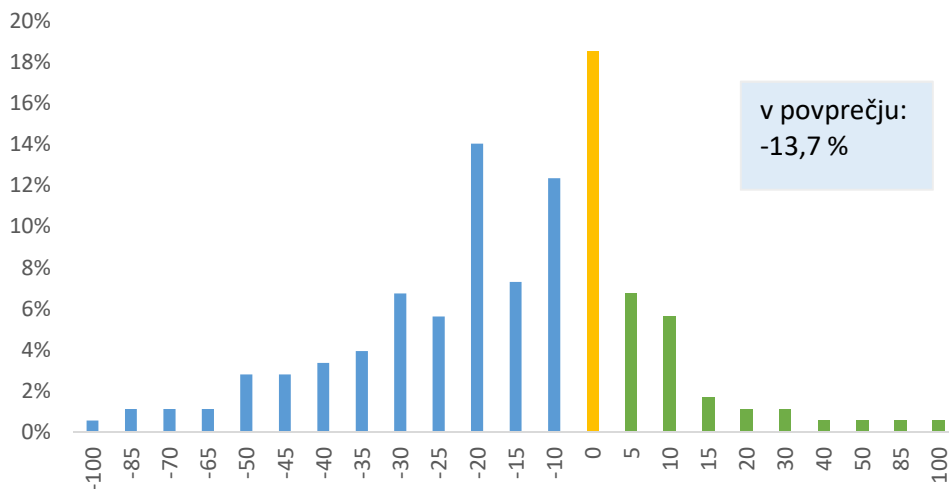
Gibanje prihodkov od prodaje 2020 glede na 2019 (v %)

Izvoz naj bi se v 2020 v povprečju znižal za 14 % v primerjavi z letom 2019

Anketirana podjetja menijo, da se bo v 2020 skupen prihodek od prodaje znižal bolj kot pa izvoz. Kar 63 odstotkov podjetij v poslovnem letu 2020 pričakuje zmanjšanje izvoza v primerjavi z letom 2019. Slaba petina (19 %) jih letos pričakuje povečanje prihodkov ter ravno tako slaba petina (19 %), da se vrednost izvoza glede na leto 2019 ne bo spremenila. Med podjetji, ki pričakujejo padec izvoza v 2020, je kar 14 % takih, kjer se bo prihodek zmanjšal za 20 %, 12 % podjetij meni, da se jim bo izvoz zmanjšal za 10 %, po 7 % podjetij pa, da se jim bo zmanjšal za 15 % in 30 %. V letošnjem letu 7 % podjetij pričakuje 50 in več odstotni padec izvoza v primerjavi z letom 2019.

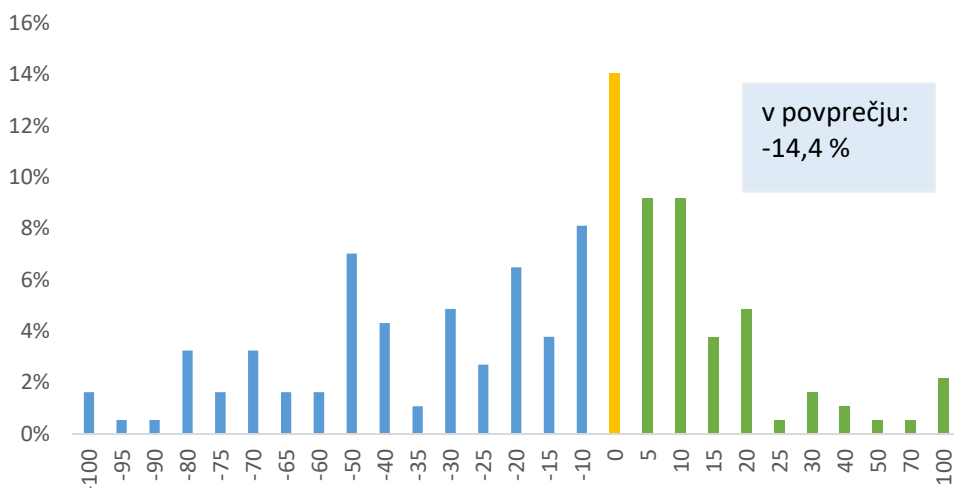
Gibanje izvoza 2020 glede na 2019 (v %)

Podjetja bodo za investicije v 2020 namenila za 14,4 % manj kot v 2019

Podjetja bodo v letošnjem letu v večini primerov namenila manj sredstev za investicije, kot so jih v letu 2019. 54 odstotkov podjetij pričakuje zmanjšanje investicij v primerjavi z lanskim letom, dobra tretjina (35 %) pričakuje povečanje investicij, 15 % podjetij pa meni, da se vrednost investicij glede na leto 2019 ne bo spremenila. Pretežna večina tistih podjetij, ki bodo letos več sredstev namenila investicijam, načrtuje 5 do 10-odstotno povečanje investicij v primerjavi z lanskim letom. Med tistimi, ki bodo manj investirala, prevladujejo taka, ki bodo investirala za 10 % manj (8 % podjetij), za 50 % manj (7 % podjetij) ter za 20 % manj (6 % podjetij). 21 odstotkov tistih podjetij, ki nameravajo investicijske izdatke znižati, jih bo zmanjšalo za 50 % ali več.

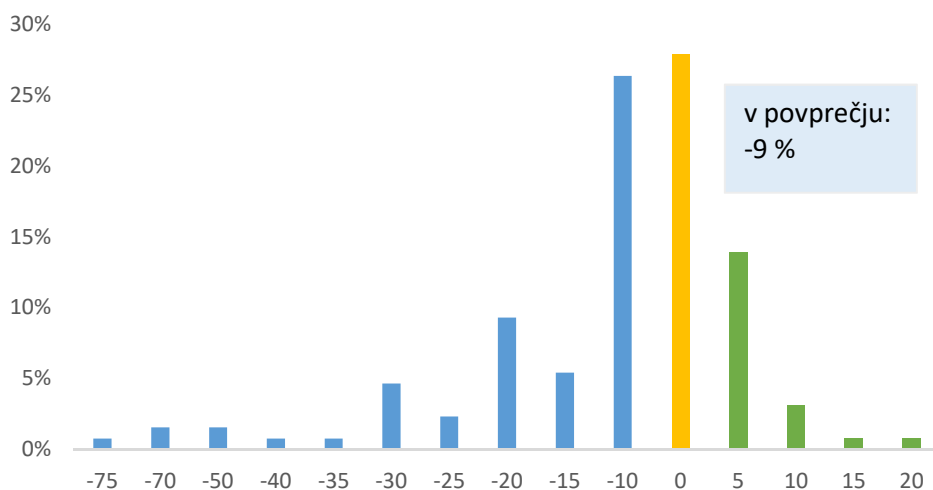
Investicijski izdatki 2020 glede na 2019 (v %)

Zmanjšanje števila zaposlenih v podjetjih v 2020 v povprečju za 9 %

Podjetja bodo v letošnjem črtu 2020 pretežno več odpuščala kot so zaposlovala v letu 2019. Kar 53 odstotkov jih pričakuje zmanjšanje števila zaposlenih v primerjavi z lanskim letom. Slaba petina (19 %) načrtuje povečanje števila zaposlenih, 28 % podjetij pa meni, da bo število zaposleni glede na leto 2019 ostalo nespremenjeno. Med tistimi, ki bodo odpuščala, jih je 26 % navedlo, da bodo odpustili 10 % zaposlenih, 9 % podjetij je navedlo, da bodo odpustili 20 % zaposlenih, 50 in več % odpuščenih pa je napovedalo 5 % podjetij.

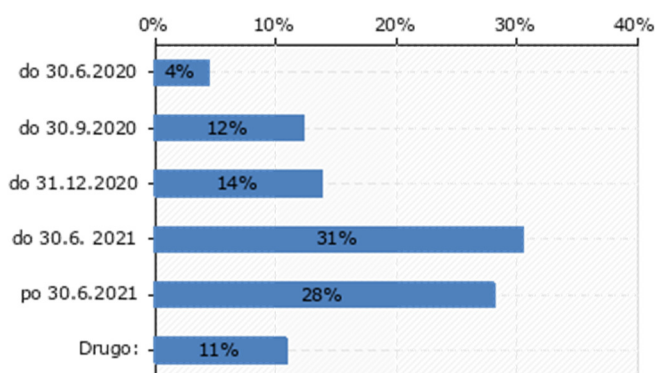
Sprememba števila zaposlenih 2020 glede na 2019 (v %)

Pretežni del podjetij naj bi povrnil rast prihodkov na medletni ravni šele v 2021

31 % podjetij pričakuje povrnitev rasti prihodkov od prodaje na medletni ravni do 30. juniju 2021, 30 % podjetij meni, da bodo ta cilj uresničila šele do konca letošnjega leta. 39 % podjetij navaja povrnitev rasti prihodkov po 31. juniju 2021 oz. drugo obdobje. obdobje.

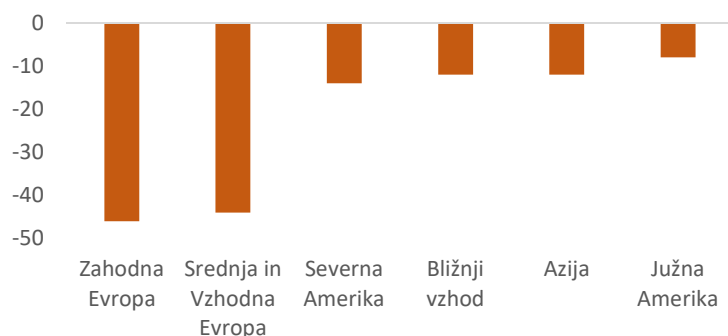
Kdaj pričakujete povrnitev rasti prihodkov od prodaje na medletni ravni?

Zaradi covid-19 naj bi prepolovila prisotnost na evropskem trgu

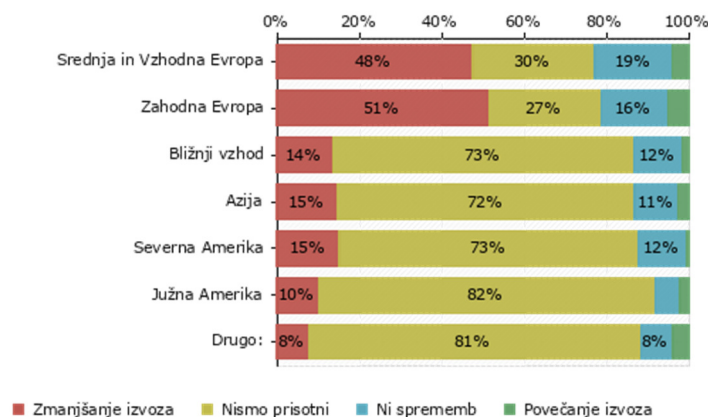
Na trgu Zahodne Evrope naj bi se izvozna prisotnost slovenskih podjetij zmanjšala za 46 o. t. (razlika med deležem tistih, ki pričakujejo rast, in tistimi, ki pričakujejo upad), na trgih Srednje in Vzhodne Evrope za 44 o. t., v Srednji Ameriki za 14 o.t, na ostalih kontinentih pa nekoliko manj, ker so tudi manj vpeti v te trge.

Sprememba prisotnosti na izvoznih trgih, razlika v o. t. (povečanje-zmanjšanje)

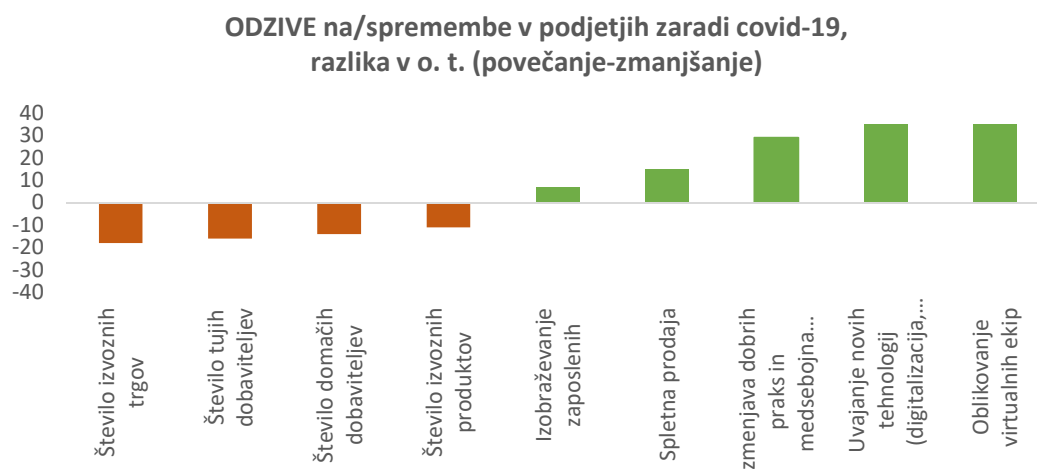
Zaradi epidemije covid-19 se je izvoz na trgih Zahodne Evrope ter trgih Srednje in Vzhodne Evrope zmanjšal, meni okoli 50 % podjetij. Nekaj pod 30 % podjetij na teh trgih ni prisotnih, 17-19 % podjetij meni, da ni sprememb, le manjši delež pa občuti povečanje izvoza. Na ostalih, bolj oddaljenih trgih izven Evrope, prevladuje večji delež podjetij, kjer se je izvoz zmanjšal kot pa povečal, le okrog 11 % podjetij meni, da ni sprememb pri izvozu.

Kako se je zaradi epidemije covid-19 spreminjala vaša prisotnost na izvoznih trgih?

Covid-19 povečal predvsem uvajanje novih tehnologij

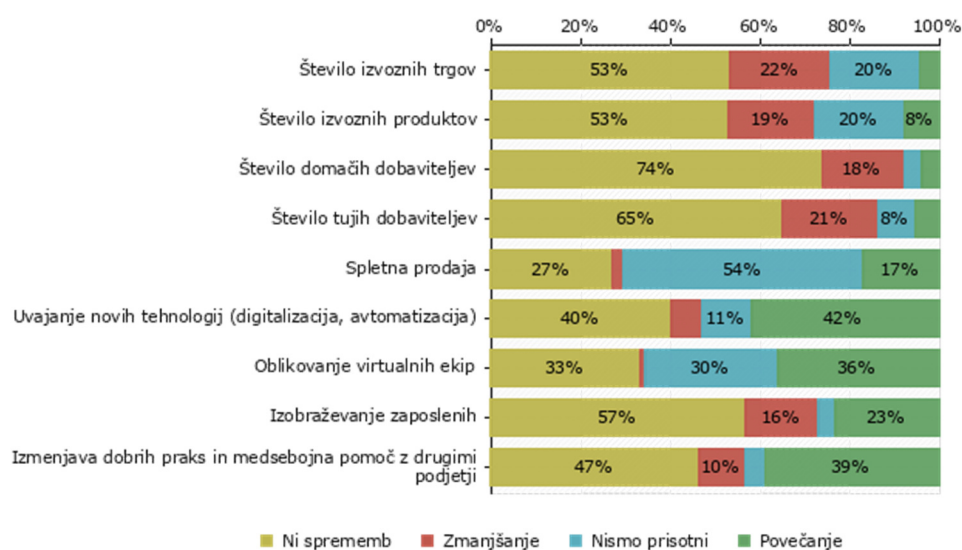
Zaradi covid-19 se je število domačih dobaviteljev zmanjšalo za 14 o. t. (razlika med deležem tistih, ki pričakujejo povečanje, in tistimi, ki pričakujejo zmanjšanje), nekoliko več tudi število tujih (za 16 o. t.). Za 15 o. t. se je povečala spletna prodaja, za 35 o. t. pa uvajanje novih tehnologij ter oblikovanje virtualnih ekip.

Pri vprašanju glede odzivov na covid-19 oz. spremembe v podjetju, je pri večini vprašanj okoli polovica podjetij odgovorila, da sprememb ni; izjema so aktivnosti, vezane na digitalizacijo. Med te spada uvajanje novih tehnologij (digitalizacija, avtomatizacija), kjer so za 35 o.t. (razlika med pozitivnimi in negativnimi odgovori v %) podjetja več uvajala nove tehnologije, kot pa jih zmanjševala. Pri spletni prodaji se je ravno tako prodaja povečala bistveno bolj, kot pa zmanjšala, v 27 % pa je ostala nespremenjena. Oblikovanje virtualnih ekip se je povečalo za 36 %, zmanjšalo za 1 %, ostala nespremenjena v 33 %, 30 % pa na tem ni imelo aktivnosti, oz. se tega niso posluževali.

Podjetja so zaradi covid-19 beležila večjo dinamiko zmanjšanja števila izvoznih trgov kot pa povečevanja. Podobno velja tudi za število izvoznih produktov. Število dobaviteljev so podjetja pretežno obdržala in ni bilo sprememb (pri domačih dobaviteljih v 74 %, pri tujih v 65 %), a vendar so beležila večje zmanjšanje števila dobaviteljev kot pa povečanje. V tem obdobju so podjetja beležila tudi več izobraževanj zaposlenih (57 %), saj so novi načini dela in delo od doma zahtevali nove kompetence zaposlenih, ki so jih morali na novo osvojiti.

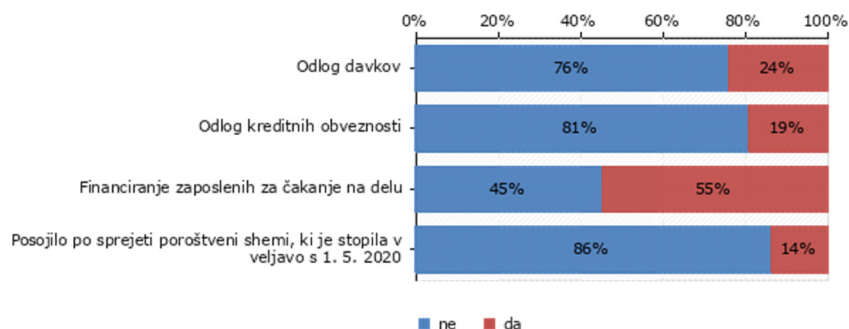
Označite ODZIVE na/spremembe v vašem podjetju zaradi covid-19

Financiranje zaposlenih za čakanje na delu najbolj izkoriščen ukrep protikoronske zakonodaje

Podjetja se bodo od ukrepov iz protikoronske zakonodaje posluževala v 55 % financiranja zaposlenih za čakanje na delu, sledi odlog davkov v 24 %, odlog kreditnih obveznosti v 19 % ter v 14 % posojilo po sprejeti poroštveni shemi, ki je stopila v veljavo s 1. 5. 2020.

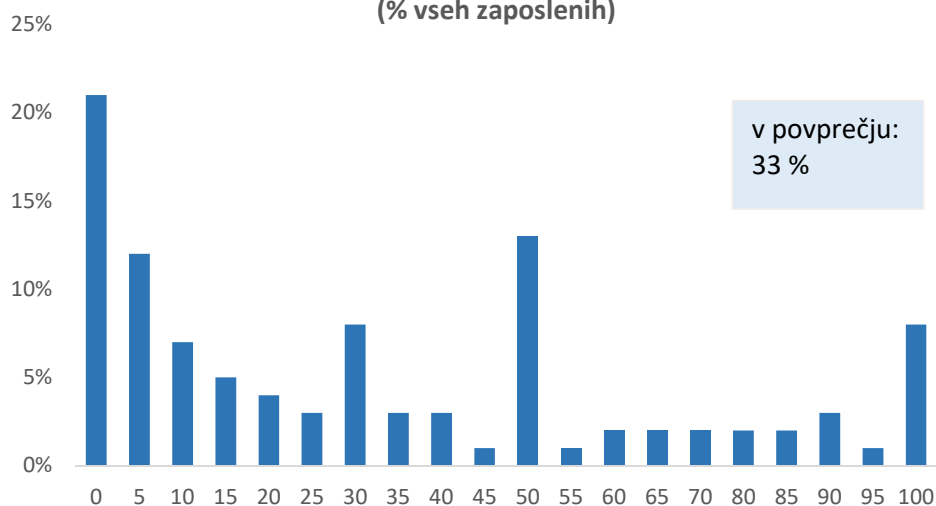
Katere ukrepe iz protikoronske zakonodaje ste oz. boste koristili?

Podjetja so imela v času anketiranja v povprečju 33 % zaposlenih na čakanju

Kar 45 odstotkov podjetij je imelo v času reševanja ankete na čakanju do 5 do 50 % zaposlenih. Med njimi prevladujejo tisti (12 %), ki so imeli na čakanju 5 zaposlenih. 8 % podjetij, ki so ta ukrep koristili, so imeli na čakanju 30 zaposlenih in 7 % 10 zaposlenih. V času anketiranja je imelo 50 ali več oseb na čakanju kar 35 % podjetij. Med njimi prevladujejo podjetja, ki so imela na čakanju 50 zaposlenih (javilo 13 % podjetij), vse zaposlene pa je imelo na čakanju 8 % podjetij. Pri tem je bil glavni razlog prepoved prodaje blaga in storitev končnim potrošnikom po ladnem odloku. Dobra petina (21 %) podjetij se v času anketiranja ni posluževala ukrepa čakanja na delo.

Delež zaposlenih na čakanju (% vseh zaposlenih)

POSOJILA IN POROŠTVENA SHEMA

Podjetja v polovici primerov povpraševala po posojilu v vrednosti 100 tisoč do 1 mio EUR. Podjetjem v 88 odstotkih vloga za posojilo še ni bila odobrena.

Na osnovi rezultatov ankete je v 96 odstotkih podjetje dalo pobudo za posojilo po poroštveni shemi, le v 4 odstotkih banka. Sicer lahko na osnovi izpolnjene ankete sklepamo, da je le slaba desetina podjetij izkazala zanimanje za poroštveno shemo.

Podjetja (desetina vseh) so se že obrnila ali se nameravate obrniti v 42 odstotkih na eno banko in v 46 odstotkih na 2-3 poslovne banke. Le redka podjetja so se za poroštveno shemo zanimala pri več kot treh bankah.

Podjetja so se za kredit v 29 odstotkih obrnila tudi na banke, s katerimi do tedaj niso imela vzpostavljenega kreditnega odnosa. Preostali v času anketiranja niso iskali kredita na drugih bankah.

Podjetja, ki so se zanimala za posojilo, naj bi po anketi v 54 odstotkih zaprosila za posojilo v vrednosti med 100 tisoč in 1 mio EUR, v 33 odstotkih za posojilo v vrednosti nad 1 mio EUR in v 13 odstotkih za posojilo do 100 tisoč EUR.

Podjetja, ki so se zanimala za posojilo, naj bi ta denar namenila v 67 odstotkih za financiranje obratnega kapitala, v 21 odstotkih za financiranje nove naložbe in v 13 odstotkih za financiranje in dokončanje že začete naložbe.

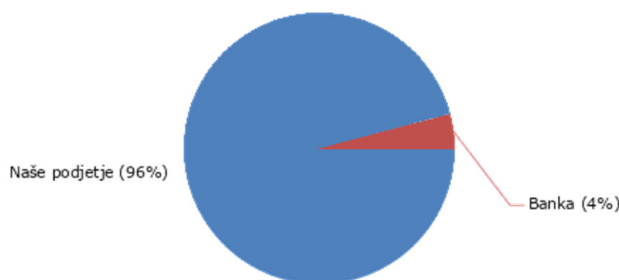
Podjetjem, ki so oddala vlogo za posojilo, je bila ta v 13 odstotkih primerov odobrena, v 88 odstotkih pa ne.

58 odstotkov podjetij administrativno zahtevnost pridobivanja kredita, zavarovanega s poroštvom RS na podlagi Zakona o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije COVID-19 (ZDLGPE), v primerjavi s pridobivanjem primerljivih posojil (po ročnosti, obrestni meri in namenu) ocenjuje kot večjo, 38 odstotkov meni, da je administrativna zahtevnost enaka oz. primerljiva, le 4 %, da je nižja.

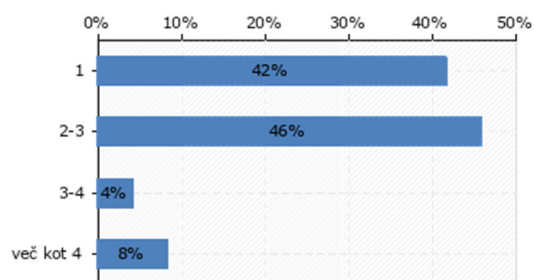
Slaba polovica (46 %) podjetij je predhodno (t. j. pred oddajo vloge za odobritev posojila) zaprosila za odlog plačila kreditnih obveznosti po Zakonu o interventnem ukrepu odloga plačila obveznosti kreditnojemalcev (ZIUOPOK), ostalih 54 % pa ne.

Podjetja pri ZDLGPE navajajo nekatere pomanjkljivosti, kot so nejasnost in nedorečenost izvedbe, dolžina postopka, čas trajanja od sprejetja zakonodaje do same izvedbe, višji strošek in obrestna mera, banke v praksi kreditov s poroštvom RS na podlagi ZDLGPE ne odobravajo.

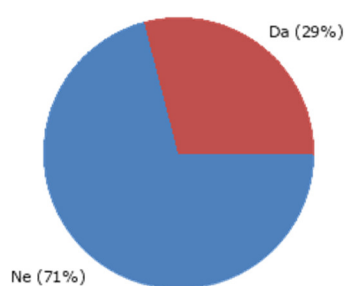
Kdo je dal pobudo za posojilo po poroštveni shemi?

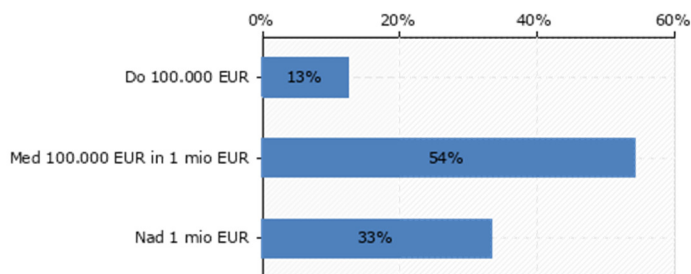
Na koliko poslovnih bank ste se že obrnili ali se nameravate obrniti?

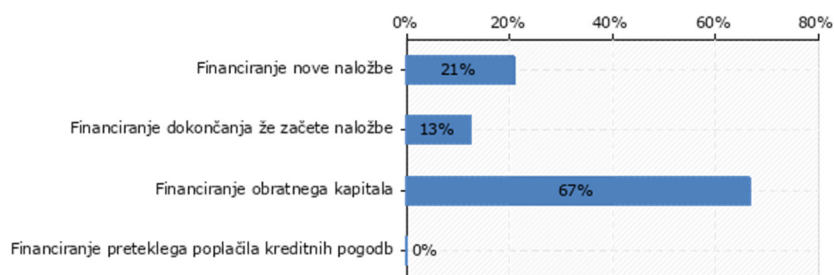
Ali ste se za kredit obrnili tudi na banke, s katerimi do sedaj niste imeli vzpostavljenega kreditnega odnosa?

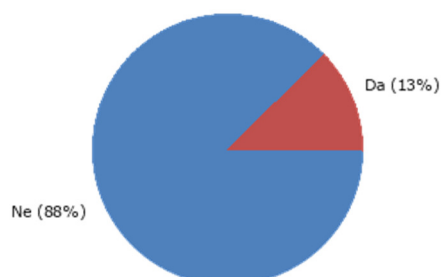
Kolikšen znesek posojila ste zaprosili?

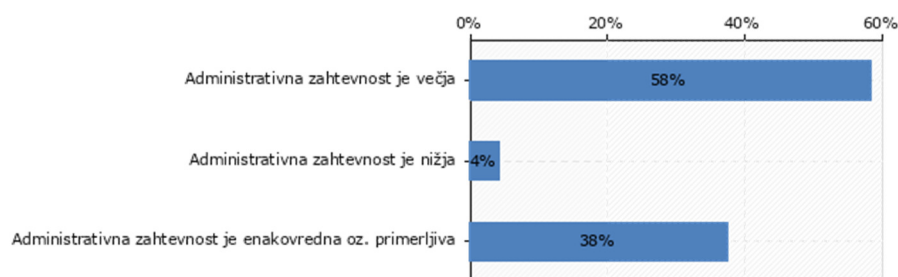
Kakšen je namen posojila?

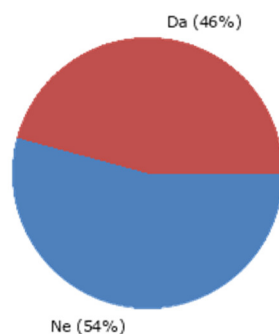
Ali je bila vaša vloga že odobrena?

Kako ocenjujete administrativno zahtevnost pridobivanja kredita, zavarovanega s poroštvom RS na podlagi Zakona o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije COVID-19 (ZDLGPE), v primerjavi s pridobivanjem primerljivih posojil (po ročnosti, obrestni meri in namenu)?

Ali ste predhodno (t. j. pred oddajo vloge za odobritev posojila) zaprosili za odlog plačila kreditnih obveznosti po Zakonu o interventnem ukrepu odloga plačila obveznosti kreditnojemalcev (ZIUOPOK)?

Junij 2020

